

شهر داد روحانی در گفت‌وگو با «اعتماد» از حضور
از کستر سمفونیک تهران در جام جهانی می‌گوید

سفیر ایران در سرزمین تزارها

۸

گفت‌وگوی «اعتماد» با فرشاد پیوس
گل‌زن اسبق فوتبال ایران

بازیکنی که دلش با پرسپولیس نیست، برود

۱۵

چهارشنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۳۹۷، ۲۹،۱۴۳۹ شعبان ۱۴۰۱، ۲۰۱۸ سال یازدهم، شماره ۴۰۸۹

اختصاص

یادداشت

فرهادی ثابت کرد خواستن توانستن است

سال ۸۵ و سال ۸۷ موفق شدم به عنوان یک سینماگر در جشنواره کن شرکت کنم. به نظرم ابعاد جشنواره کن بسیار فراگیر و تاثیرگذار در بین جشنواره‌های فیلم است. فضایی که من آنجا دیدم زنده، پر هیجان و سرشار از شور و انرژی بود. شاید بتوان یکی از دلایل این موفقیت را ارتباط موثر سینماگران کشورهای مختلف دانست. از سوی دیگر خلاقیت زیادی از ساخته‌های سینماگران بزرگ دنیا مشاهده می‌کردیم. حضور سینماگران ایرانی در چنین فستیوالی مهم در جهان از چند جهت حائز اهمیت است؛ مهم‌ترین بخش این حضور این است که باعث می‌شود جوان‌ها ترغیب به فیلم‌سازی شوند و رشته کارگردانی را در دانشگاه انتخاب کنند. از سوی دیگر چنین موفقیت‌هایی باعث انرژی و خوشحالی و سرافرازی سینماگران ایرانی می‌شود که برای کشور ما هم افتخار آفرین است. یادم می‌آید وقتی سریال «سرپداران» را می‌ساختم اصغر فرهادی با من تماس گرفت و گفت: «از دیدن ساخته شما انرژی زیادی گرفتم.» احتمالاً الان خود آقای فرهادی می‌دانند که چقدر به هموطنان شان حس افتخار و سرافرازی انتقال می‌دهند و این امر باعث خوشحالی ما ایرانی‌ها می‌شود. پس بدانیم می‌توانیم ایرانی باشیم، سختی متحمل شویم، اما به مراحل بالا برسیم و برای کشورمان افتخار بیافرینیم. این یعنی خواستن توانستن است. همان طوری که آقای کیارستمی برای همه سینماگران و آقای فرهادی الگو بودند امروز آقای فرهادی الگوی همه سینماگران هستند. اگر ایرانیان خارج از کشور را در این روزها رصد کنیم متوجه می‌شویم که این عزیزان با موفقیت آقای فرهادی و فیلم‌هایش در جشنواره‌های مختلف احساس سربلندی می‌کنند. زمانی که نام سینمای ایران در سطح بین‌الملل مطرح می‌شود، یعنی سطح سینمای ایران و مرتبه و تراز آن بالا رفته است. زمانی که سینمای ایران و هر سینماگری در جشنواره‌های خارجی جایزه می‌گیرد و ابعاد بین‌المللی سینمای ایران مطرح می‌شود. این امر باعث می‌شود دولت‌مردان ما سینما را جدی بگیرند و خوشبختانه تیم جدید مدیریت سینمایی و در رأس آن محمد مهدی حیدریان نسبت به مسائل سینما جدی هستند و آن را جدی می‌گیرند. این یعنی آینده سینمای ایران امیدوارکننده است.

محمدعلی نجفی

گزارش اختصاصی روزنامه «اعتماد» از هفتادویکمین جشنواره فیلم کن:

حضور پررنگ ایران

داستان‌هایی از جشنواره کن ۲۰۱۸

CANNES

بهمن عبداللهی / کن فرانسه

گرچه امسال سینمای ایران به‌طور رسمی فیلمی را به جشنواره کن ارسال نکرد، اما تقدیر چنین رقم‌زده که یکی از پررنگ‌ترین حضورهای سینماگران ایرانی را امسال تجربه کنیم. نمایش چهار فیلم از سینماگران ایرانی و البته به همراه دو فیلم کوتاه، از نشانه‌های این طالع سعد است.

داستان اول: حضور

امسال فیلم «همه می‌دانند» آخرین ساخته اصغر فرهادی که محصول اسپانیا و در این کشور ساخته شده است، اولین اکران خود را در کن تجربه کرد. این اثر به عنوان افتتاحیه هفتاد و یکمین جشنواره فیلم کن به نمایش درآمد که اتفاق مهمی محسوب می‌شود. رسم نانوشتن این جشنواره افتتاح با یک فیلم انگلیسی یا فرانسوی است که امسال با افتتاح این فیلم این رسم شکسته شد. البته سال ۲۰۰۴ هم فیلم «تربیت بد» به کارگردانی پدرو المودار فیلم افتتاحیه این جشنواره بود.

«همه می‌دانند» در بخش رقابتی جشنواره کن برای کسب نخل طلای بهترین فیلم با سایر فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره رقابت می‌کند. به‌غیر از فیلم «همه می‌دانند»، «سهرخ» در بخش مسابقه حضور دارد که آخرین ساخته جعفر پناهی است. از طرف دیگر فیلم «مرز» ساخته علی عباسی در بخش نوعی نگاه حضور دارد که اثرش محصول سوئد و دانمارک است.

فیلم «فانهایت ۴۵۱» ساخت رامین بحرانی کارگردان ایرانی مقیم امریکاست که با همکاری امیر نادری نوشته شده و در بخش غیررقابتی به نمایش درآمد. جدا از اینها یک بازیگر ایرانی داریم که در ایران فعالیت نمی‌کند اما در سینمای بین‌المللی حضوری فعال دارد و او گلشیفته فراهانی است که در فیلم «دختران آفتاب» به کارگردانی اوا هیوسون، کارگردان فرانسوی بازی دارد. جدای از اینها، از دو کارگردان جوان ایرانی می‌توانیم نام ببریم که با دو فیلم کوتاه شرکت دارند. فیلم «مثل بچه آدم» ساخته آریین وزیردفتری در بخش سینه‌فونداسیون و «تاریکی» به کارگردانی سعید جعفریان و تهیه‌کنندگی رامبد جوان در بخش مسابقه فیلم کوتاه جشنواره کن ۲۰۱۸ شرکت دارند.

بالیکنه فیلم «فانهایت ۴۵۱» در بخش مسابقه نیست و یک نوبت نمایش داده شده، اما استقبال نسبتاً خوبی از آن صورت گرفت به طوری که تماشاگران بعد از دیدن فیلم، رامین بحرانی و امیر نادری را به‌طور ایستاده تشویق کردند. این فیلم محصول امریکا و اقیانوس جنوبی از فرانسه است. ری بربری است. پیش‌ازین فرانسوا تروفو از این زمان فیلم ساخته بود که با تحسین مخاطبان روبه‌رو شده بود. امیر نادری، کارگردان ایرانی که سال‌هاست مقیم امریکا است، در این فیلم به عنوان همکار فیلمنامه و تدوین حضور داشته است. مایکل نشون، مایکل بی‌جردن، سوفیا بوتلا، مارتین دانوان، کایر دالوا، جین موفات و کریس بیت کرائگ در این فیلم بازی کرده‌اند.

داستان دوم، اصغر فرهادی

اصغر فرهادی رفته‌رفته دارد جای سینماگر بزرگی همچون عباس کیارستمی را در سینمای جهان برای ما ایرانیان بر می‌کند. در واقع اسم فرهادی بعد از استاد کیارستمی یادآور سینماگران ایرانی است. فرهادی در سال ۲۰۱۲ و ۲۰۱۶ که اسکار گرفت عملاً به جهان معرفی شد. این امر به اصغر فرهادی کمک کرد که بتواند فیلم «گذشته» را با فرانسوی‌ها تولید کند و فیلم «همه می‌دانند» را با اسپانیایی‌ها. در این فیلم «خواب باردم»، «پنه لویه کروز» و «ریکاردا دارین» بازی دارند که هر سه از بازیگران مشهور سینمای اسپانیا و سینمای هالیوود هستند. فیلم به زبان اسپانیایی ساخته شده و در کشور اسپانیا داستان خود را روایت می‌کند.

البته در جشنواره کن با زیرنویس فرانسه و انگلیسی نمایش داده شد. بخش فیلم از همان ابتدا مورد توجه بخش‌کنندگان بین‌المللی قرار گرفت و از جمله «نت‌فلیکس» که ۱۲۰ میلیون مخاطب آنلاین در دنیا دارد به دنبال خرید این فیلم است؛ اما تا پایان جشنواره کن نمی‌تواند دقیقاً گفت هر فیلمی چه خریدار و چه پیش‌کننده‌هایی پیدا خواهد کرد. در مورد اصغر فرهادی نظرات مثبت و منفی زیاد است. در نظرسنجی نشریه اسکرین از منتقدان «همه می‌دانند» در نهایت توانسته ۱،۸ مجموع ستاره‌ها را دریافت کند که وضعیتی متوسط ارزیابی می‌شود. این نظرسنجی نشان می‌دهد فیلم «سه رخ» جعفر پناهی با ۲،۶ بیشتر مورد توجه قرار گرفته است.

هر چند پیش‌بینی برای جایزه فرهادی یا پناهی زود است، اما دور از انتظار نیست که این دو سینماگر به جوایزی دست پیدا کنند.

داستان سوم: جعفر پناهی

جعفر پناهی از خرداد ۱۳۸۹ از فیلمسازی منع شده، اما با این تفاسیر فعالیت خودش را متوقف نکرده است. با سختی‌ها و مرارت‌هایی که دارد فیلم‌های خودش را می‌سازد و به جشنواره‌های خارجی هم می‌فرستد. آخرین جایزه‌ای که پناهی گرفت مربوط به فیلم «تاکسی» بود که در بخش رقابتی شصت و پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم برلین به نمایش درآمد و خرس طلا گرفت؛ اما فیلم جدید او یعنی «سه رخ» با بازی جعفر پناهی، بهنام جعفری و بازیگران تازه‌کار ساخته شده است. این فیلم در کن بسیار مورد توجه قرار گرفت و در بروشورها و مجلاتی که در طول جشنواره منتشر می‌شود به‌کرات می‌توان عکس جعفر پناهی را دید.

یکی از حاشیه‌های جالب جشنواره کن این است که در بلوار مقابل کاخ جشنواره آدم‌هایی هستند که پلاکاردی دست گرفته‌اند و درخواست بلیت رایگان با بلیت‌های می‌کنند. تعداد زیادی از این افراد را دیدم که در جست‌وجوی دعوت‌نامه یا بلیت فیلم «سه رخ» جعفر پناهی بودند. یکی از این افراد پیرمردی بود که می‌گفت سینمای ایران را دوست دارد و فیلم‌های پناهی را دنبال می‌کند. جعفر پناهی در جشنواره حضور نداشت و صدلی ردیف اول سالن گرنولد لومیر که نامش نوشته شده بود خالی ماند؛ اما عوامل فیلمش همچون بهنام جعفری، مستانه مهاجر، امین جعفری و چند نفر دیگر از فرش قرمز عبور کردند. در این مراسم موسیقی قسمتی از فیلم که برگرفته از ترانه نوستالژی «ساری گلین» با ساز دودوک بخش شد. زمانی که اسم جعفر پناهی از تریبون‌ها اعلام شد همه حضاران دست زدند و هنگام نمایش اسمش بر تیتراژ به ابراز احساسات پرداختند.

با توجه به اینکه جعفر پناهی دستیار عباس کیارستمی در سینما بوده؛ در این فیلم نماهنگی گرفته است که یادآور سینمای کیارستمی و ادای دین به آثار این فیلمساز فقید است. اگرچه نمی‌توان تا پایان جشنواره پیش‌بینی دقیقی از جوایز داشت، اما به نظر می‌رسد که او هم یکی از شانس‌های این دوره از جشنواره کن است.

داستان چهارم، ایران‌یان حاضر در جشنواره کن

جدای از عوامل سازنده ایرانی برخی از فیلم‌ها که در جشنواره حضور دارند، تعدادی از ایرانیان علاقه‌مند به سینما از سراسر دنیا به این جشنواره آمده‌اند. این حضور شامل رسانه‌های فارسی زبان هم می‌شود که گزارش‌هایی از جشنواره کن تهیه می‌کنند؛ اما معدود خبرنگاران داخلی با هزینه شخصی به جشنواره آمده‌اند. از طرف دیگر نهادهای دولتی مانند فراهی، مرکز گسترش سینمای تجربی، سینمای هنر و تجربه و بخش شرکت سوره که وابسته به حوزه هنری است در بازار شرکت دارد، همچنین شرکت‌های خصوصی مثل شرکت‌های نسرین میرشرب یا آیات مدیا که سه فیلم «سوتفاهم»، «تنگه ابوقریب» و «به‌وقت شام» را در اینجا عرضه کرده است. غلامرضا موسوی هم از تهیه‌کنندگان سینمای ایران هم حضور دارد و به دیدن فیلم‌ها می‌رود. سیف‌الله صمدیان هم پای ثابت هر دوره از جشنواره کن است که به ثبت لحظات مشغول است و البته فاطمه معتمدآریا هم طبق روال سال‌های گذشته در کن حضور دارد و بیشتر مشغول تماشای فیلم‌هاست.

داستان پنجم، خیرتکاران

برخلاف جشنواره‌های داخلی ما در ایران که به خبرنگاران سرویس‌های ویژه اختصاص داده می‌شود، در جشنواره کن هیچ امتیاز ویژه‌ای به این قشر تعلق نمی‌گیرد، مگر اینترنت رایگان و صندوقی که اطلاعات جشنواره و فیلم‌ها در آن گذاشته می‌شود. البته دیدن فیلم‌ها برای خبرنگاران رایگان است و در اتاق خبرنگاران قهوه، آب و گاهی هم آب‌میوه رایگان است. یعنی برخلاف جشنواره‌های ایرانی هتل، پذیرایی ناهار و شام، بلیت هواپیما با هزینه خود رسانه‌ها یا خبرنگاران تأمین می‌شود. باین‌وجود از ۵۰ هزار نفری که به عنوان مهمان و شرکت‌کننده

در جشنواره حضور دارند ۴۵۰۰ خبرنگار، عکاس، منتقد، مجری و غیره در این رویداد سینمایی ثبت‌نام کرده‌اند. این موارد از این منظر قابل توجه است که جشنواره‌ای که اعتبار داشته باشد اهالی رسانه حاضر به هزینه کردن هستند تا در آن حضور پیدا کنند. این امر متأسفانه برخلاف جشنواره‌های ما است که به خبرنگاران سرویس‌های ویژه‌ای داده می‌شود، اما خبرنگاران خارجی تمایلی برای شرکت در جشنواره‌های ما ندارند؛ این موضوع گواه این است که باید در شیوه‌های اجرای برگزاری و انتخاب فیلم‌ها به‌ویژه در جشنواره جهانی فیلم فجر بیشتر کار شود تا رسانه‌ها برای شرکت در جشنواره علاقه‌مند شوند تا از این مسیر جشنواره به دنیا معرفی شود.

داستان ششم، بازار

بازار کن فرانسه را باید بازار معتبری دانست. این اعتبار وابسته به جشنواره‌ای که از جشنواره‌های برلین و ونیز بالاتر بوده و بخش دیگر این اعتبار را باید به حضور همه شرکت‌ها و بخش‌کننده‌ها دانست که از همه جای دنیا در این بازار غرفه دارند. به‌عبارت‌دیگر همه شرکت‌های ریزو درشت هزینه‌هایی برای اجاره غرفه‌ها پرداخت می‌کنند تا بتوانند در این بازار شرکت داشته باشند. حتی شبیه هنر پیشه‌های مشهور درمی‌آوردند تا توجه کارگردان و تهیه‌کنندگان را برای کار در سینما جلب کنند از تصاویر آشنای کاخ جشنواره است؛ از طرف دیگر با توجه به تهدیدهای امنیتی که مدتی است اروپایی‌ها دارند، نیروهای محافظ با آرمش کامل و لباس متحدالشکل کار خودشان را انجام می‌دهند. جای تعجبی ندارد که افراد همه موبایل به‌دست در حال عکس گرفتن هستند تا به سرعت این عکس‌ها را در فضای مجازی و فضای شخصی خودشان منتشر کنند. این موارد ذکر شد تا به این نتیجه برسیم که با وجود این همه علاقه‌مند و شرکت‌کننده‌های باسابق و خستگی‌ناپذیر متفاوت در کن، هیچ‌گونه نظم و رادار کن شاهد نیستیم. فیلم‌ها به‌موقع بخش می‌شوند هر کسی وظیفه خودش را در رستنی انجام می‌دهد. به همین دلایل است که جشنواره کن دارای اعتباری ویژه می‌شود. جشنواره فیلم کن همواره از سال‌های دور تا همین اواخر برای ایرانیان خاطرات خوبی به‌جا گذاشته و یادآمدوار بود که امسال هم این خاطرات شیرین بار دیگر رقم بخورد. یکی از آن خاطرات خوش دریافت نخل طلای کن توسط استاد عباس کیارستمی است که در دوره پنجم برای فیلم «طعم گیلاس» رخ داد. امیدواریم امسال هم جوایز خوبی به‌دست سینماگران ایرانی برسد.

www.ardeshir.com